



Laidiens: 17.05.2006., Nr. 76

Ministru kabineta noteikumi Nr.360

Rīgā 2006.gada 2.maijā (prot. Nr.25 13.§)

Noteikumi par dzelzceļa speciālistiem

Izdoti saskaņā ar Dzelzceļa likuma 37.panta otro daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dzelzceļa speciālistu profesiju sarakstus;

1.2. dzelzceļa speciālistu kvalifikācijas prasības un kritērijus, kā arī zināšanu vai prasmju pārbaudes kārtību;

1.3. dzelzceļa speciālista apliecības izsniegšanas, pagarināšanas un anulēšanas kārtību;

1.4. prasības personām, kuras sagatavo dzelzceļa speciālistus;

1.5. dzelzceļa speciālistu apmācības programmas un tehnisko līdzekļu sarakstus.

2. Par dzelzceļa speciālistu var būt 18 gadu vecumu sasniegusi persona, kurai nav medicīniska rakstura pretindikāciju un kurai ir attiecīga profesionālā kvalifikācija (dokumentāri apstiprināts novērtējums, kas apliecina dzelzceļa speciālista profesionālo sagatavotību un tiesības patstāvīgi pildīt dzelzceļa speciālista dienesta pienākumus atbilstoši dzelzceļa satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām).

3. Dzelzceļa speciālistu profesiju saraksts ir noteikts šo noteikumu 1.pielikumā.

4. Ja komersants veic dzelzceļa pārvadājumus vai manevru darbus, pārvalda dzelzceļa infrastruktūru vai strādā dzelzceļa infrastruktūras vai dzelzceļa tehnisko līdzekļu remonta un servisa jomā un tā darbinieki pilda dzelzceļa speciālista darba pienākumus, bet to profesiju nosaukumi atšķiras no šo noteikumu 1.pielikumā minētajiem, komersants satiksmes drošības iekšējās uzraudzības kārtības ietvaros nosaka šo darbinieku profesijas ar norādi uz šo noteikumu 1.pielikumā minēto profesiju nosaukumiem.

5. Dzelzceļa speciālistu profesijas, kuru pienākumu izpildei nepieciešama speciāla sagatavotība (apmācība) darba vietā, ir noteiktas šo noteikumu 2.pielikumā.

6. Komersants ir atbildīgs par šo noteikumu ievērošanu, lai nodrošinātu dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumu prasību īstenošanu un garantētu satiksmes drošību.

7. Šo noteikumu ievērošanas uzraudzību un kontroli veic Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija.

II. Vispārīgās prasības dzelzceļa speciālistu profesionālajai kvalifikācijai

8. Dzelzceļa speciālistu profesionālajai kvalifikācijai atkarībā no dzelzceļa speciālista profesijas noteiktas šādas prasības:

8.1. dzelzceļa satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu prasību zināšanas, kas nepieciešamas dienesta pienākumu veikšanai;

8.2. speciāla sagatavotība (apmācība) patstāvīgai darbībai šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajās profesijās;

8.3. kompetences sertifikāts valsts reglamentēto jomu speciālistiem.

9. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs vai pārvadātājs, pieņemot darbā vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgu, dzelzceļa stacijas dežurantu vai vilcienu kustības vadības dispečeru, nodrošina pretendenta psihofizioloģiskās profesionālās piemērotības novērtēšanu. Minēto speciālistu psihofizioloģiskie profesionālās piemērotības kritēriji noteikti šo noteikumu 3.pielikumā.

III. Dzelzceļa speciālistu zināšanu pārbaude

10. Dzelzceļa speciālista zināšanu un prasmju apjomu, kas nepieciešams viņa dienesta pienākumu izpildei darba vietā saskaņā ar dzelzceļa satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām, veido:

10.1. dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumu un ar tiem saistīto dzelzceļa satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu prasību zināšanas;

10.2. komersanta dzelzceļa satiksmes drošības iekšējās uzraudzības kārtības zināšanas;

10.3. tehnisko instrukciju zināšanas;

10.4. darba aizsardzību reglamentējošo dokumentu prasību zināšanas.

11. Komersants, pieņemot darbinieku dzelzceļa speciālista profesijā, nodrošina viņa zināšanu pārbaudi, pirms darbinieks patstāvīgi uzsāk pildīt darba pienākumus. Atkārtotu zināšanu pārbaudi veic ne retāk kā reizi trijos gados.

12. Dzelzceļa speciālistu zināšanas pārbauda:

12.1. komersanta izveidota komisija, kuras sastāvā ir ne mazāk kā trīs dzelzceļa speciālisti, ar kuriem komersants nodibinājis darba tiesiskās attiecības;

12.2. atbildīgā persona, ar kuru komersants nodibinājis darba tiesiskās attiecības, ja pie komersanta strādājošo dzelzceļa speciālistu skaits nepārsniedz desmit un ja komersants neveido komisiju saskaņā ar šo noteikumu

12.1.apakšpunktu.

13. Komersants atkarībā no to personu skaita, kurām nepieciešama dzelzceļa speciālista zināšanu pārbaude, ir tiesīgs izveidot vairākas komisijas, kuru sastāvā ir ne mazāk kā trīs dzelzceļa speciālisti.

14. Dzelzceļa speciālistu zināšanu pārbaudes rezultātus reģistrē dzelzceļa satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu zināšanu pārbaudes rezultātu uzskaites žurnālā (4.pielikums). Komersants žurnālu uzglabā desmit gadus pēc pēdējā ieraksta veikšanas.

IV. Dzelzceļa speciālista apliecība

15. Dzelzceļa speciālista apliecība (5.pielikums) apliecina, ka tās uzrādītājs ir apguvis un, veicot darba pienākumus, prot pildīt dzelzceļa satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu prasības profesijai noteiktajā apjomā. Pildot darba pienākumus, minētā apliecība atrodas pie dzelzceļa speciālista.

16. Komersants izsniedz dzelzceļa speciālista apliecību vai pagarina tās derīguma termiņu, pamatojoties uz dzelzceļa satiksmes drošību reglamentējošo normatīvo aktu zināšanu pārbaudes rezultātu uzskaites žurnālā izdarīto ierakstu, kas apliecina dzelzceļa speciālista zināšanas.

17. Dzelzceļa speciālista apliecības derīguma termiņš tiek pagarināts pēc atkārtotas zināšanu pārbaudes uz laiku līdz nākamajai atkārtotajai zināšanu pārbaudei.

18. Ja izbeidzas komersanta un dzelzceļa speciālista darba tiesiskās attiecības, dzelzceļa speciālista apliecība tiek anulēta, izņemot gadījumus, kad komersanta uzņēmumu vai tā patstāvīgo daļu nodod citai personai uz līguma pamata, kā arī komersantu reorganizē. Šajos gadījumos dzelzceļa speciālista apliecības derīguma termiņš tiek saglabāts vēl sešus mēnešus.

V. Papildu prasības dzelzceļa speciālistu profesionālajai kvalifikācijai

19. Dzelzceļa speciālistiem, kuru darba pienākumos ietilpst speciālo operāciju veikšana, t.i., vilcienu sastādīšana, manevru darbu vadīšana noteiktas publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras stacijas vai iecirkņa robežās, jāpārzina šīs stacijas tehniskās rīcības akta prasības attiecīgu darbu veikšanai, kā arī apkalpojamā iecirkņa īpatnības. Komersants nodrošina šo zināšanu apguvei nepieciešamās apmācības.

20. Šo noteikumu 19.punktā minētie dzelzceļa speciālisti zināšanu pārbaudi kārtos ne retāk kā reizi trijos gados. Zināšanas pārbauda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja izveidotas komisijas. Zināšanu pārbaudes rezultātus ieraksta speciālo operāciju (vilcienu sastādīšanas un manevru darbu vadīšanas) zināšanu pārbaudes rezultātu uzskaites žurnālā (6.pielikums) un apliecībā par speciālo operāciju (vilcienu sastādīšanas un manevru darbu vadīšanas) zināšanu pārbaudi (7.pielikums).

21. Pildot darba pienākumus, apliecība par speciālo operāciju (vilcienu sastādīšanas un manevru darbu vadīšanas) zināšanu pārbaudi atrodas pie dzelzceļa speciālista.

VI. Papildu prasības vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) profesionālajai kvalifikācijai

22. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) instruktors, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) un vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs iegūst tiesības patstāvīgi veikt darbu pēc kompetences sertifikāta iegūšanas un šajos noteikumos noteikto prasību izpildes.

23. Persona, kura saņēmusi vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) sertifikātu, tiesības izbraukt ar vilces līdzekli uz noteiktiem publiskās lietošanas sliežu ceļiem iegūst pēc vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) instruktora atzinuma un ieraksta vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) formulārā (8.pielikums).

24. Vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) formulāru vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedz komersants vai viņa pilnvarotā persona un pēc sadaļu pilnīgas aizpildīšanas nomaina pret jaunu.

25. Vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) formulārs atrodas:

25.1. pie vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista), tam pildot darba pienākumus;

25.2. pārējā laikā — komersanta noteiktajā vietā.

26. Vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) formulārs uzrādāms pēc to amatpersonu pieprasījuma, kurām ir tiesības kontrolēt vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) darbu.

27. Komersants vai viņa pilnvarota persona kontrolē ierakstus vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) formulārā komercsabiedrībā noteiktajā kārtībā.

28. Pilnībā aizpildītu vai bojātu vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) formulāru glabā komersanta noteiktajā vietā divus gadus.

29. Ja komersants veic manevru darbus ar vilces līdzekli vienas dzelzceļa stacijas robežās un tam nav vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) instruktora profesijas, atzinumu un ierakstu vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) formulārā ir tiesīga izdarīt publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja iecelta atbildīgā persona, kura pārzina kustības organizāciju noteiktās dzelzceļa stacijas apstākļos.

30. Ja komersanta tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai vilces līdzeklis veic manevru darbus tikai privātās lietošanas infrastruktūrā, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), saņemot attiecīgo kompetences sertifikātu, iegūst tiesības braukt ar vilces līdzekli pa šo infrastruktūru pēc privātās infrastruktūras pārvaldītāja izdota rīkojuma. Vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) formulārs šajā gadījumā nav nepieciešams.

31. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) instruktors vai šo noteikumu 29.punktā noteiktajā gadījumā — publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja iecelta atbildīgā persona — pārbauda vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) praktiskās iemaņas ne retāk kā reizi trijos mēnešos un par to izdara ierakstu vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) formulārā.

32. Vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) instruktora amata instrukciju pēc saskaņošanas ar Valsts dzelzceļa tehnisko inspekciju apstiprina komersants.

VII. Dzelzceļa speciālistu apmācības sagatavošanai patstāvīgam darbam profesijā

33. Lai organizētu dzelzceļa speciālistu apmācību, komersants:

33.1. izveido apmācību koordinētāja amatu, ja strādājošo dzelzceļa speciālistu skaits pārsniedz 300;

33.2. uzdod veikt apmācību koordinētāja pienākumus citas profesijas darbiniekam, tā darba līgumā paredzot šādu pienākumu pildīšanu, ja strādājošo dzelzceļa speciālistu skaits ir 300 vai mazāk.

34. Komersants nodrošina darbiniekiem apmācības šo noteikumu 2.pielikumā minētajās dzelzceļa speciālistu profesijās atbilstoši dienesta pienākumu izpildei noteiktajam teorētisko un praktisko zināšanu apjomam, nodrošina apmācībām nepieciešamo aprīkojumu, literatūru, tehniskos līdzekļus un darba dokumentāciju.

35. Tehniskie līdzekļi dzelzceļa speciālistu apmācību programmu apguvei ir:

35.1. ekspluatācijā esošās iekārtas un mehānismi;

35.2. maketi;

35.3. trenažieri;

35.4. datortehnika un programmnodrošinājums.

36. Apmācīt darbinieku patstāvīgam darbam šo noteikumu 2.pielikumā minētajās dzelzceļa speciālistu profesijās ir tiesīgs komersanta norīkots dzelzceļa speciālists, kura darba pieredze attiecīgajā profesijā nav mazāka par vienu gadu.

VIII. Noslēguma jautājumi

37. Dzelzceļa speciālistu apliecības un apliecības par speciālo operāciju (vilcienu sastādīšanas un manevru darbu vadīšanas) zināšanu pārbaudi, kas izsniegtas līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, ir derīgas līdz tajās norādītā termiņa beigām.

38. Šo noteikumu 9.punkts stājas spēkā ar 2010.gada 1.janvāri.

Ministru prezidents A.Kalvītis

Satiksmes ministrs K.Peters

1.pielikums

Ministru kabineta

2006.gada 2.maija noteikumiem Nr.360

Dzelzceļa speciālistu profesiju saraksts

1. Dzelzceļa pārvadājumu, kā arī manevru darbu jomā:

1.1. vadītāja vietnieks (komersantā nodrošina dzelzceļa satiksmes organizāciju vai tās uzraudzību);

1.2. struktūrvienības vadītājs (pienākumos ietilpst dzelzceļa satiksmes organizācija vai tās uzraudzības funkcijas);

1.3. dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumu nodrošināšanas un citu dzelzceļa satiksmes drošības normatīvo dokumentu ievērošanas kontroles jomā:

1.3.1. tehniskās inspekcijas vadītājs;

1.3.2. tehniskās inspekcijas vadītāja vietnieks;

1.3.3. daļas vadītājs;

1.3.4. dzelzceļa inspektors;